

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки, підприємництва і маркетингу

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента

КОН'ЮНКТУРА РИНКУ

підготовки бакалавра
галузі знань 07 Управління та адміністрування
спеціальності 075 Маркетинг
освітньо-професійної програми Маркетинг

Силабус освітнього компонента КОН'ЮНКТУРА РИНКУ підготовки бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 075 Маркетинг, за освітньо-професійною програмою Маркетинг

Розробник: Світлана Бортнік, доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, к.е.н., доцент

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми:



Тетяна ДАНИЛЮК

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу
протокол №1 від 09.09.2022 р.

Завідувач кафедри



Олена ПАВЛОВА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	07 Управління та адміністрування 075 Маркетинг Маркетинг Бакалавр	Нормативний
Кількість годин/кредитів ECTS 120/4		Рік навчання 3
		Семестр 5
		Лекції 30 год.
		Практичні 40 год. Лабораторні 0 год. Індивідуальні 0 год.
		Самостійна робота 42 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Консультації 8 год.
		Форма контролю: екзамен

II. Інформація про викладача (-ів)

Бортнік Світлана Миколаївна, к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, Bortnik.Svetlana@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Освітній компонент «Кон'юнктура ринку» належить до переліку нормативних освітніх компонентів і спрямований на вивчення особливостей формування кон'юнктури ринку в умовах ринкової економіки. Предметом освітнього компонента «Кон'юнктура ринку» є теоретичні, методичні та практичні аспекти дослідження кон'юнктури ринку.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Мета освітнього компонента «Кон'юнктура ринку» – формування системи теоретичних знань, прикладних вмінь та навичок щодо використання принципів, методів та показників для оцінювання і прогнозування кон'юнктури ринку.

Для досягнення мети поставлені такі **основні завдання**:

- визначення об'єкта й предмета дослідження економічної кон'юнктури;
- збір кон'юнктурної інформації про об'єкт дослідження і пов'язані з ним економічні процеси;
- оцінка сформованої ситуації на ринку, виявлення закономірностей поведінки суб'єктів ринку;
- виявлення та аналіз основних тенденцій розвитку ринку, його коливання, циклічності й сезонності;
- прогнозування тенденцій розвитку ринку.

3. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетенції.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 ЗК5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
 ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
 ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
 ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетенції

ФК3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі.

ФК10. Здатність використовувати маркетингові інформаційні системи в ухваленні маркетингових рішень і розробляти рекомендації щодо підвищення їх ефективності.

ФК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.

Програмні результати навчання

ПРН2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.

ПРН4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.

ПРН5. Виявляти й аналізувати ключові характеристики маркетингових систем різного рівня, а також особливості поведінки їх суб'єктів.

ПРН7. Використовувати цифрові інформаційні та комунікаційні технології, а також програмні продукти, необхідні для належного провадження маркетингової діяльності та практичного застосування маркетингового інструментарію.

ПРН12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН17. Демонструвати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами, а також належного використання професійної термінології.

IV. Структура освітнього компонента

Схема курсу денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Основи аналізу, оцінювання та прогнозування кон'юнктури ринку						
Тема 1. Зміст та види економічної кон'юнктури	8	2	2	3	1	ДП, Т / 2
Тема 2. Фактори формування та умови розвитку загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків	8	2	3	3	-	ПЗ, Т / 3
Тема 3. Основи методики дослідження загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків	8	2	3	3	-	ПЗ, Т / 3
Тема 4. Інформаційне забезпечення дослідження загальногосподарської кон'юнктури і кон'юнктури товарних ринків	8	2	3	3	-	ДП, Т / 3
Тема 5. Організаційні та методичні основи аналізу кон'юнктури ринків	8	2	3	3	-	ПЗ, Т / 3
Тема 6. Прогнозування зміни кон'юнктури ринку	10	3	3	3	1	ПЗ, Т / 3

Тема 7. Методи оцінювання підприємницького ризику в умовах зміни кон'юнктури ринку	10	2	3	3	2	ПЗ, Т / 3
Разом за модулем 1	60	15	20	21	4	20
Змістовий модуль 2. Методика та інструменти дослідження кон'юнктури товарних ринків						
Тема 8. Кон'юнктура товарного ринку. Методика дослідження кон'юнктури споживчого ринку	8	2	2	3	1	ДП, Т / 2
Тема 9. Особливості дослідження кон'юнктури ринків мінеральної сировини	8	2	3	3	-	ПЗ, Т / 3
Тема 10. Характерні риси та особливості економічної кон'юнктури ринку золота	8	2	3	3	-	ПЗ, Т / 3
Тема 11. Економічна кон'юнктура ринку нафти та фактори, що впливають на її формування	8	2	3	3	-	ПЗ, Т / 3
Тема 12. Кон'юнктура світового ринку сільськогосподарських товарів та основні фактори її розвитку	8	2	3	3	-	ПЗ, Т / 3
Тема 13. Основні фактори формування та розвитку кон'юнктури ринку послуг	10	3	3	3	1	ДП, Т / 3
Тема 14. Державна кон'юнктурна політика	10	2	3	3	2	ПЗ, Т / 3
Разом за модулем 2	60	15	20	21	4	20
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота 1 (ПКР)						ПКР / 30
Модульна контрольна робота 2 (ПКР)						ПКР / 30
Всього годин / Балів	120	30	40	42	8	100

Форма контролю*: ДП – дискусійні питання; Т – тестування; ПЗ – виконання практичних завдань; ПКР – підсумкова контрольна робота

Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача освіти – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем самостійно під методичним керівництвом викладача.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти для засвоєння теоретичних знань з навчальної дисципліни, наведені в табл. 4.

Таблиця 4

Завдання для самостійної роботи та форми її контролю

Назва теми	Зміст самостійної роботи	Форми контролю СРС
Тема 1. Зміст та види економічної кон'юнктури	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Презентація індивідуального завдання
Тема 2. Фактори формування та умови розвитку загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Презентація індивідуального завдання
Тема 3. Основи методики дослідження загальногосподарської кон'юнктури та кон'юнктури товарних ринків	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Презентація індивідуального завдання
Тема 4. Інформаційне забезпечення дослідження загальногосподарської кон'юнктури і кон'юнктури товарних ринків	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Презентація індивідуального завдання

Тема 5. Організаційні та методичні основи аналізу кон'юнктури ринків	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 6. Прогнозування зміни кон'юнктури ринку	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 7. Методи оцінювання підприємницького ризику в умовах зміни кон'юнктури ринку	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 8. Кон'юнктура товарного ринку. Методика дослідження кон'юнктури споживчого ринку	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 9. Особливості дослідження кон'юнктури ринків мінеральної сировини	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 10. Характерні риси та особливості економічної кон'юнктури ринку золота	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 11. Економічна кон'юнктура ринку нафти та фактори, що впливають на її формування	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 12. Кон'юнктура світового ринку сільськогосподарських товарів та основні фактори її розвитку	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 13. Основні фактори формування та розвитку кон'юнктури ринку послуг	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання
Тема 14. Державна кон'юнктурна політика	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою	Презентація індивідуального завдання

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни.
4. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.
5. Контрольна перевірка кожним студентом особистих знань за запитаннями для самоконтролю.
6. Виконання та презентація самостійної розрахункової роботи.

У процесі виконання самостійної розрахункової роботи здобувач освіти, використовуючи знання теоретичного матеріалу та набуті прикладні навички за фахом, має продемонструвати здібності до науково-дослідної роботи і вміння творчо мислити та вирішувати актуальні науково-прикладні завдання.

Тема завдання «Дослідження кон'юнктури світового ринку.... (певного товару)». Для проведення дослідження кон'юнктури світового ринку здобувачу освіти пропонується такий перелік товарів та послуг.

Мінерально-сировинні товари: нафта; природний газ; кам'яне вугілля; марганцева руда; залізна руда; олово; свинець; мідь; уран; нікель; золото; срібло; платина; кобальт; цинк; родій; паладій.

Металопродукція: сталь і прокат; алюміній; труби.

Хімічна продукція: хімікати; пластмаси; хімічні волокна; каучук.

Сільськогосподарська сировина та продовольство: зернові; олійні; цукор; кава; какао-боби; м'ясо і м'ясопродукти (яловичина, свинина, м'ясо птиці); молочна продукція (сири, вершкове масло, маргарин (спреди)); тютюн; алкогольні напої.

Легка промисловість і сировина: шкіряна сировина; шерсть; бавовна; тканини; взуття.

Лісопромисловий комплекс: деревина; пиломатеріали; целюлоза; меблі.

Машинотехнічна продукція: машинобудівна продукція; сільськогосподарські машини й устаткування; медичне устаткування; побутова техніка; комп'ютери та комплектуючі; металообробне устаткування; електротехнічне устаткування; електронне устаткування; напівпровідники; програмне забезпечення; залізнична техніка і рухомий склад; автомобілі; судна; літаки.

Інші: будівельний інструмент і матеріали; іграшки.

Здобувач освіти, керуючись своїми практичними та науковими інтересами, може запропонувати та здійснити кон'юнктурне дослідження світового ринку товарів, які не увійшли до цього переліку, що повинно бути погоджено з викладачем у момент видачі завдання.

Презентація здійснюється шляхом публічного виступу перед здобувачами освіти. Електронний варіант презентації та доповідь групи (які не збігаються, оскільки презентація унаочнює елементи доповіді, а не дублює їх) здаються викладачу за день до визначеної дати презентації.

V. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента

Відвідування занять є обов'язковим компонентом вивчення освітнього компонента. Про відсутність з поважних причин здобувачі освіти зобов'язані доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із деканатом та викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та екзамена заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Здобувачам освіти варто пройти безкоштовний курс академічної доброчесності в університеті <https://vumonline.ua/course/academic-integrity-at-the-university/>

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-1 бал). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться у формі усного семестрового екзамену згідно затвердженого розкладу.

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компоненту (за 100-бальною шкалою) визначається двома способами як сума трьох складових: 40 балів за поточне оцінювання і 60 балів за модульні контрольні роботи або 40 балів за поточне оцінювання та 60 балів за іспит.

Підсумкова семестрова оцінка виставляється без складання іспиту, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом освітнього компоненту, і набрав при цьому

75 балів і більше. Така оцінка виставляється у день проведення екзамену за умови обов'язкової присутності здобувача освіти. У разі незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, здобувач освіти складає екзамен (60 балів), а його результат за модульні контрольні роботи анулюється.

VIII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна література

1. Аналіз ринкової кон'юнктури: навч. посіб. / за заг ред. А. В. Андрейченко. Одеса: ОНЕУ, 2014. 345 с.
2. Горіна Г.О. Кон'юнктура ринку туристичних послуг : конспект лекцій. ДонНУЕТ. Кривий Ріг, 2017. 92 с.
3. Іванова Л. О., Музика О. М. Кон'юнктура ринків : навч. посібник. Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2011. 447 с.
4. Кошій О.В., Сак Т. В. Кон'юнктура ринку: методичні вказівки до самостійної роботи. Луцьк: СНУ ім. Лесі Українки, 2018. 30 с.
5. Кузяк В.В., Добуш Ю.Я. Конспект лекцій з курсу «Кон'юнктура товарних ринків» для студентів спеціальності 6.030507 «Маркетинг». Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2013. 200 с.
6. Набок І. І. Кон'юнктура світових товарних ринків: навч. посіб. для студентів ВНЗ. Нац. авіац. ун-т. Київ : НАУ, 2018. 176 с.
7. Оболенцева Л. В. Кон'юнктурні дослідження галузевого ринку: підручник. Х.: ХНАМГ, 2010. 249 с.
8. Пазуха М.Д. Кон'юнктура світових товарних ринків: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2008. 272 с.
9. Рождественська Л. Г. Статистика ринку товарів і послуг : навч. посібн. К. : КНЕУ, 2005. 419 с.
10. Рубцова М.Ю. Кон'юнктура світових товарних ринків: Навчальний посібник/М.Ю. Рубцова. Київ: «ВАДЕКС», 2017. 360 с.
11. Серова І.А., Мирна Т.С. Дослідження і прогнозування економічної кон'юнктури: конспект лекцій. Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. 92 с.

Додаткова література

1. Аналіз поточної кон'юнктури і прогноз ринків тваринницької продукції в Україні : монографія / [О. М. Шпичак та ін.] ; за ред. акад. НААН О. М. Шпичака ; Нац. наук. центр "Ін-т аграр. економіки". Київ : ННЦ "ІАЕ", 2017. 301 с.
2. Проблеми кон'юнктурних досліджень ринків товарів та послуг в Україні: монографія / Під науковим керівництвом д.е.н., професора А.І. Ковальова. Одеса: Атлант, 2010. 266с.
3. Проблеми кон'юнктурних досліджень ринків товарів та послуг в Україні. Наукове видання / під науковим керівництвом і ред. д.е.н., проф. Кучеренка В. Р. Одеса: «Атлант», 2018. 164 с.